

da der allerede var lagt stærkt Beslag paa Midlerne, saa jeg ikke kunde bevilge saa stort et Beløb. Der forelaa samtidig fra en Række andre Steder i Landet — deriblandt fra Vejle — nogle Laanebegæringer om mindre Laan, og da der ikke var mange Penge tilbage, ansaa jeg det for fornuftigst at imødekomme de mindre Laanebegæringer. Jeg husker ikke bestemt i dette Øjeblik og tør ikke sige med Bestemthed Datoen for dette Andragendes Indgivelse, men jeg tror ikke, jeg husker fejl, naar jeg siger, at saaledes ere Forholdene. I øvrigt har jeg søgt at uddele disse Laan saa samvittighedsfuldt, som det var mig muligt, og efter saa gode og sunde Principper, som det var mig muligt at følge, og navnlig har jeg søgt at virke hen til, at det navnlig blev Smaafolk, der kom til at faa godt af disse Bevillinger, at det altsaa virkelig blev dem, der dannede de Foreninger, som byggede Arbejderboliger og kom til at bo i dem.

Saa har jeg endelig tilbage Sagen angaaende Kammeradvokaten. Jeg skal meget villig indrømme, at jeg vistnok i denne Sag, naar jeg vilde have hyttet mit Skind, naar det havde været min Hovedopgave at hytte mit Skind og lade de andre om deres, skulde have afvist den Opfordring, som det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) stillede til mig. Det havde været det nemmeste; det havde været det nemmeste at sige, at saa længe det ikke foreligger for mig tilstrækkelig oplyst og godtgjort, at Kammeradvokaten har gjort sig skyldig i saadanne Handlinger, at han ikke længere kan være i Statens Tjeneste, saa længe foretager jeg mig intet. Det var imidlertid ikke for mig det væsentlige. Da jeg havde hørt det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds tale anden Gang, havde jeg Indtrykket af, at her var en Sag, som det havde nogen almindelig Interesse at trænge til Bunds i, og derfor tog jeg den Opgave paa mig, som det ærede Medlem satte mig. Og idet jeg tog den Opgave paa mig, gjorde jeg det med det faste Forsæt, at jeg vilde søge at faa Sandheden og intet andet end Sandheden frem i denne Sag.

For at naa dette Maal henvendte jeg mig først til nogle af vore mest ansete Dommere og enkelte andre Jurister med Anmodning til dem, om de sammen med en handelskyndig Mand vilde danne et Nævn, for hvilket Sagen skulde forelægges, og saa afsige deres Kendelse, deres Dom om Sagen, om Kammeradvokatens Forhold i denne Sag. Jeg gjorde i saa Henseende

alt, hvad jeg kunde, idet jeg naturligvis kun henvendte mig til Mænd, hvis Navne jeg vidste vare saa almindelig anerkendte, at deres Dom vilde man bøje sig for fra alle Sider. Jeg tænker ikke, jeg kunde gøre noget, der var mere i dette Tings Aand. Imidlertid lykkedes det desværre ikke at faa bevæget disse Mænd til at afgive en saadan Kendelse, de undskyldte sig alle. Jeg kunde jo ikke paalægge nogen det, og jeg forstod meget vel, at det var en højst ubehagelig Mission; der var ikke noget at opnaa derved andet end at komme til at sige Ord, der rimeligvis vilde mishage maaske endogsaa til flere Sider.

Da det nu mislykkedes, var der altsaa ikke andet for mig at gøre end at gøre det selv. Det har jeg nu gjort, og det Arbejde, jeg har gjort, og det Resultat, jeg er kommen til, tør jeg nok staa til Ansvar for. Jeg har sagt Sandheden, jeg har sagt den rent ud, og jeg har ikke sagt noget som helst andet end Sandheden. Jeg har sagt den i min Skrivelse, baade paa de Punkter, hvor jeg slaar haardt, og paa de Punkter, hvor jeg fremhæver de formildende, undskyldende Momenter. Og jeg tror, at de her i dette Ting, der ikke ville gøre Politik derpaa, men virkelig ville se paa Sagen, som den er, de ville anerkende, at jeg i hvert Fald har bestræbt mig derfor saa godt som muligt.

Jeg havde ikke ventet mig at skulle høre Bebrejdelser for, at jeg ikke har stillet de moralske Krav til Aktieselskabernes Ledelse her i Landet tilstrækkelig højt. Det forekommer mig, at det har jeg gjort. Jeg har meget bestemt præciseret baade det, at man ved et Aktieselskabs Dannelse skal være sikker paa, naar man vil have med det at gøre, at Værdierne ere til Stede, og at der i hvert Aktieselskab, enten det er et Enkeltmandsaktieselskab, eller det ikke er det, enten Regnskaberne ere bestemte for Offentligheden eller ikke, skal aflægges rigtigt Regnskab og bestandig skal aflægges rigtigt Regnskab, og et rigtigt Regnskab vil sige ikke blot rigtigt Udgifts- og Indtægtsregnskab, Kasseregnskab, men et Regnskab, som er rigtigt ogsaa med Hensyn til de opførte Værdier. Jeg har hævdet, at der skal foretages rimelige Afskrivninger og Henlæggelser for at konsolidere et saadant Selskab, og endelig har jeg stillet Krav om, at en Bestyrelse skal have personligt Kendskab til Aktieselskabets Forhold og ikke bør lade sig nøje med de Opgivelser, den faar enten fra Bogholdere eller Direktører i Selskabet. Det er vistnok i det væsentlige